

מסורת הש"ס

(6) תרומת ט"ט מ"ד, (7) קדושין מ"ו ו"ט"ג, (8) טוטה מ"ח יומא ט, (9) תוספ' דטוטה פ"ג, (10) גמ' ק"ג ו"ג, (11) זכריה כ"ה, (12) י"ג, (13) פ"א מ"ט, (14) זכריה כ"ה, (15) נ"י ר"ש"ל דבשנת, (16) וכן אמר ר"ש קה"ל.

הגהות הב"ח

(א) ר"מ דלמח מעשר שני ממנו: (ב) שם ו"ה יהיה הא ל"ל ו"ל ו"ה מתקן:

גליון הש"ס

רש"י ד"ה בית שאן: הדיק חצון פ"י פט"ד ר"י ע"ב גרש"י ד"ה בית שאן וממנו ע"פ ר"ה פ"ה חן לחומת: ר"מ"ה א"ל וכו' גזיר אבא שבת ע"י ר"ה דף ע"ב ט"פ ד"ה שא"ל ור"ן ור"ש הלכות מלואים:

השוכר את הפועלים פרק שביעי בבא מציעא

וסדושו. דישת שלנין בתרומה וצמער כגון שהקדמו כשנלין: אין עובר. בלא תחוסים: המרכסות. משום דגמר מלאכתו למעשר משעת דשה: תרומה ומעשר. דקמס דיש לאו בתרומה ומעשר קמס אלא מן המירוח ואילין כדכתיב (במדבר י"ח) כדגן מן הגורן:

מפני מראים העין. שלא יאמרו עליו שהוא חוסם: בול. מלא לגרוף: כערסקלין שפסיה. שק או ערסקל מולין בלואיה והמאלכ בתוכו ואוכלת: נכרי הדש כפרסו של ישראל. אינן עונים הנבלים שאמרו לו חסום פרמי ודוש בה מנאכה שלן אין עליהם עבירה לא תחוסים: גידולי סרופס. שזרעה וגדלה הגידולין תרומה מדרכין וזה אחד משמנה עשר דבר שרבו בית שמאי על בית הלל ביציאות שנת (שם ח'): ור"ן דלאו תרומה מדאורייתא היא קרינא ביה דיש קממא: בשלמא גידולי סרופס מדרכין ואינטרין לאשמועינן דעובר: גידולי עגל. מנאכה שמרחה בכרי חרעה נטיבלה הרי היא כשאר חולין ואוכל הימנה עראי עד שימנה לכיון דזרעו כלה נטיבל ליה איסוריה. ובתרומה הוא דגזור דמפרש התם גזירה משום תרומה טטורה נדי ישראל שחז חרענה להפטר שלא ימננה לכהן אי נמי משום תרומה עמאנה כד כהן דלמח משחי לה לזרעה ואמי כהן לדי תלקה: פלוגתא דר' מאיר ור' יהודה כקדושין דף ג"ב: ולא קרינא ביה נדישוט. וגבי תרומה מיתוקמח שהיתה פרה של ישראל שאסור להחילה תרומה ואפילו אם דש כהן דמניחא כהן ששכר פרה מישראל אע"פ שמונחיה עליו לא יאכלנה כרששי תרומה: סידי דמי. דלמח מעשר קודם דשה: כגון שפקדימו. וקרא שם עליו כשנולין: ור"ן דיש דמשע עליו לר' יהודה נדי נמי דממון הדיוט הוא: הא כעי חוסם. שאסור לאכלו חוץ לחומת ירושלים והיכי אמי לאו דלא תחוסים דמי לאו דלא מוכל לאכול כשערין: בים פאגני. \*היקף חולין של ירושלים שהוסיפו עליו קרוי בית פאגני. ונראה לי שהוא לשון ככשתה של עיר שונג"ל בלע"ז דלחמין פרק קמח דף ע"ו. זה קנה חמור וזית פניה: כאן במעשר דמאי. דלמח אלא מדרכין. הלוקח מעם הארץ שחיבו להפריש מעשר שני על הפקד ולהעלותו לירושלים: אף הוא. יוחנן ביהן גדול כמס' סוטה דף ע"א. בישל אש פוידו. של מעשר ואפילו של חכרים שאין לומר צערה הקדש מן הבית וגם נחמיו לניי לפי שלא היו נוחסין מעשר ראשון לניי כהלכתו דרממנא אמר לליים וקנסינהו עורא וזה נחמו להניס: וגזר על דמאי. בלוקח מעם הארץ שיפריש הכל מתפק מפני שהטבל עון מיתה חוץ מן התרומה שלא גזר להפרישה ולא גזר על הדמאי לפי ששלא בכל גבול ישראל ולא היו מפרישין אלא תרומה גדולה: סרופס מעשר. שהלוי מפרש לכהן מעשר מן המעשר והוא קרוי תרומה ושכור בתרומה: ומסרות. מולי מעיים וקורין אותו ריו"ר מניאיה דעי ללול כמיס והחטין קשין לה: חוסם פרסי ודוש כה. דשה שלן: אמירה לנכרי שנות: מדרכין ומגנחין

צ. והדרשות במעשר ובתרומה אינו עובר משום לא תחוסים. פי' כקונטרס דקמס דיש לאו הוי תרומה ומעשר שאין רגילות להיות תרומה ומעשר הן חולין מתוקנים לא יעבור מירוח ונראה דעממא משום דכתיב דישו דמשמע הראוי לו ומעשר מסוין גבוה הוא ותרומה נמי לישראל אסור ליתן לפני בהמתו ואפילו כהן דוקא כרשינין שהוא מאלכ בהמה מותר להאכל ולא חטין משום הפסד תרומה וכן דריש בהדיא במעילה דף י"ג. ושם ד"ה מאי מדרשו גבי הא דתמן וכן פרה לא מאלכ כרששי הקדש: גידולי מעשר חו"מ. דלא שייך למיגזר שמה ישהה צידו ויבער בטומאה דלמח ישהה כיון שיכול לפדותו ואפילו לקוח כנסף מעשר שנטמא דאינו נפדה לרבי יהודה לא גזרו על גידולין דליהו מעשר כיון דעיקר מעשר ישי לו פדיון: כאן במעשר ראשון דמיקרי דישו כאן במעשר שני. דאפילו לר' יהודה אינו עובר חוץ לחומה כדפרין נקמחן והא כעי חומה ומימה והלא אי לאו רעך היה אוכל פועל משל הקדש כי היכי דשני משל מצירו ולא הוי גזל וה"ג אית לן למימר דשני חוץ לחומה דהא לרבי יהודה ממונו הוא ויכול לקדש בו האשה אפילו חוץ לחומה כדמשמע בקדושין דף ג"ב: וי"ל דאפילו דף ג"ב (לא) קרינן ביה דישו שלו ולא של רעך דה"ג אמרין כסוף פרק חלק (פסחין דף ק"א): דלמח עלמא לא מיקרי שללה גבי עיר הגדחת ופטורה מן המלה דלא מיקרי ערסומיס:

והדרשות בתרומה ומעשר אינו עובר משום בל תחוסים אבל מפני מראית העין מביא בול מאותו המין ותולה לה בתרסקלין שבפיה ר"ש בן יוחאי אומר מביא כרשינים ותולה לה שהכרשינים יפות לה מן הכל ורמינהו פרות המרכסות בתבואה אינו עובר משום בל תחוסים והדרשות בתרומה ומעשר עובר משום בל תחוסים יונכרי הדש בפרתו של ישראל אינו עובר משום בל תחוסים בפרתו של נכרי עובר משום בל תחוסים קשיא תרומה אתרומה קשיא מעשר אמעשר בשלמא תרומה אתרומה לא קשיא כאן בתרומה כאן בגידולי תרומה אלא מעשר במעשר קשיא וכי תימא כשאר מעשר נמי לא קשיא כאן במעשר כאן בגידולי מעשר בשלמא גידולי תרומה תרומה אלא גידולי מעשר חולין נינהו דתנן גידולי יטבל וגידולי מעשר שני חולין אלא לא קשיא הא במעשר ראשון הא במעשר שני ואיבעית אימא הא והא במעשר שני ולא קשיא הא רבי מאיר הא רבי יהודה הא ר"מ דאמר במעשר (א) ממון גבוה הוא הא רבי יהודה דאמר מעשר שני ממון הדיוט הוא היכי דמי כגון שהקדימו בשבולין ולר' יהודה (א) והא כעי חומה כגון שרש פנים מחומת בית פאגני איבעית אימא לא קשיא כאן במעשר ודאי כאן במעשר דמאי השתא דאתית להבי תרומה אתרומה נמי לא קשיא כאן בתרומת ודאי כאן בתרומת דמאי בשלמא מעשר דמאי איכא אלא תרומת דמאי מי איכא והתנאי איך הוא ביטל את הירודי וגזר על הדמאי לפי ששלח בכל גבול ישראל וראה שלא היו מפרישין אלא תרומה גדולה בלבד אלא לא קשיא כאן בתרומת מעשר ודאי כאן בתרומת מעשר דמאי בעו מנייה מרב ששת היתה אוכלת ומתרוס מהו משום דמעלי לה הוא והא לא מעלי לה או דלמא דחויא ומצמערקא והא חויא ומצמערקא אמר להו רב ששת תניתוה רבי שמעון בן יוחי אומר מביא כרשינים ותולה לה שהכרשינים יפות לה מן הכל שמע מנייה ימוש דמעלי לה הוא שמע מנייה איבעיא להו מהו שיאמר אדם לנכרי חסום פרתו ודוש בה מי אמרין כי אמרין אמירה לנכרי שבות הני מילי לענין שבת דאיסור סקילה אבל חסימה דאיסור לאו לא או דלמא לא שנת ת"ש נכרי הדש בפרתו של ישראל אינו עובר משום בל תחוסים מעבר הוא דלא עבר הא איסורא איכא כד"ן הוא דאיסורא נמי ליכא ואידי דתנא סיפא דישאל הדש בפרתו של נכרי עובר תנא רישא אינו עובר תא שמע דשלחו ליה לאבוה דשמואל הלין תורי דגנבין דהתם לפי שהתחיל כנר לחרוש מפני דרכי שלום: דאיסור לאו שרי. אע"ג דכמס' מ"ק דף י"ב. אמרין (א) כדכשביעית וחולו של מועד אסור אמירה לנכרי התם משום דשבת וי"ז חדא מילתא היא \*וגזרו אטו שבת. דגנבין זהו ארמאי. בשאלמות דרב אחאי (א) מפרש שהיו קושרין דינר כמים של בהמה בחוקה והנכרי גונב הדינר ותולש הכיס ומסרוסו ולשון גנבין להו לא משמע הכי שלא חזין לגנוב רק כדרינ: מחלפי

עין משפטו נר מצוה

כ"ה א ב מ"י פ"ג מה"ל שכיבות הלכה ד יעי' בהשגות ובמ"מ סתם ללחין קפד עוש"ע ח"מ פ"י שלם ספיק ד יעין נהגיה: כ"ז ג ד מ"י שם הלכה ג טו"ע"ע שם ספיק ה: כ"ח ה מ"י שם הל' ד ה: כ"ט ו מ"י פ"א מ"ל תרומות הלכה א: כ"ס ז מ"י פ"ו מהלכות מעשר הלכה ו סתם עשין קלה: כ"ח ח מ"י פ"ו מהלכות מעשר שני הלכה ט: כ"ט ט מ"י שם פ"ג הלכה ח: כ"ב י מ"י פ"ג מהלכות שכיבות הלכה ד ה: כ"ג ב מ"י פ"א מהלכות מעשר שני הלכה ו: כ"ד ל מ"י פ"ו מהלכות מעשר הלכה א סתם עשין קלה: כ"ה מ מ"י פ"ג מהלכות שכיבות הלכה ד ה: כ"ו ב מ"י פ"א מהלכות מעשר שני הלכה ו: כ"ז ג ד מ"י שם הלכה ג טו"ע"ע שם ספיק ז: כ"ח ה מ"י פ"ו מהלכות מעשר הלכה א סתם עשין קלה: כ"ט ו מ"י פ"ו מהלכות מעשר שני הלכה ט: כ"ס ז מ"י שם פ"ג הלכה ח: כ"ב י מ"י פ"ג מהלכות שכיבות הלכה ד ה: כ"ג ב מ"י פ"א מהלכות מעשר שני הלכה ו: כ"ד ל מ"י פ"ו מהלכות מעשר הלכה א סתם עשין קלה:

לענין רש"י

שונג"ל א [ניגול] א. חומה הפקיסה את העיר. ריול"ד [רייליי"ר]. לסליל (נאמר פסדה).